VNS 8/2024 vp Kulttuuripoliittinen selonteko

Asiantuntijalausunto kulttuuripoliittiseen selontekoon

Suomen Erämuseosäätiö sr

Kiitämme tehdystä työstä kulttuuripoliittisen selonteon hyväksi ja näemme, että selvityksessä on pohja, joka perustuu laajaan tutkimus- ja tilastoaineistoon sekä erittäin kattavaan ja osallistavaan yhteistyöhön eri tahojen kanssa. Elämme ajassa, jossa on hyvä pohtia asioita uudelleen, ja oli jo aikakin päivittää visio Suomen suunnasta. Pidämme hyvänä, että selonteossa on mietitty maan parasta pitkällä aikajänteellä ylisukupolvisesti.

Toteamme kuitenkin, että käytännön toimenpiteet, kuten uuden Suomen kansallisen erä- ja luontokulttuurimuseon perustaminen Imatralle, ratkaisevat. Kuulutamme poliittisen tahtotilan perään – tahtotilan, joka on ylivaalikautinen ja takaa julkisen rahoituksen ennakoitavuuden ja riittävyyden hallituspuolueiden kokoonpanosta huolimatta. Korostamme, että kestävät, suuret kulttuurihankkeet ovat mahdollisia ainoastaan, mikäli niille taataan pitkäjänteistä, yli vaalikausien kestävää tukea sekä ennakoitavaa rahoitusnäkymää.

Museot ja kulttuuriperintö jäävät selonteossa sivuosan esittäjän rooliin. Museot ovat kuitenkin oleellinen ja merkittävä osa luovan talouden liiketoimintaa. Lisäksi ne luonnollisesti tuottavat elinkeinoelämän eurojen lisäksi hyvinvointia ja ovat kulttuurikasvatuksen oleellinen osa. Soisimme kulttuuriperintöalan – myös luonto- ja eräkulttuuriperintömme vaalimisen – olevan osa selonteossa esitettyä arvoketjua. Erämuseosäätiö on osaltaan valmis tuomaan tähän oman aktiivisen panoksensa. Peräänkuulutamme toimenpiteissä myös kansallisten kulttuurihankkeiden polkua kansainvälisyyteen. Kuten sivistysvaliokunnan julkisessa kuulemisessa todettiin 27.2.2025: ”Kansainvälisyys on toimintaympäristö – ei hanke”.

Haluamme korostaa erityisesti ja ylitse kaiken muun alueellista saavutettavuutta. Kansallisen identiteetin vahvuus ja kulttuuripalvelujen saatavuus on myös turvallisuuskysymys, erityisesti Itä-Suomessa, jossa kulttuurin elinvoimaisuus tukee myös turvallisuudentunnetta sekä kriisinkestävyyttä. Haluamme siksi alleviivata, että kulttuurin alueellinen saatavuus on tärkeää ja tulisi taata koko Suomessa.

Vielä haluamme varmistaa toimenpiteiden todennettavuuden. Tämä toteutuu ajantasaisella, tutkitulla ja vertaisarvioidulla tiedolla ja seurannalla. Suomen Erämuseosäätiö haluaa olla mukana luomassa tulevaisuuden kulttuuripolitiikkaa ja kiittää mahdollisuudesta lausua omalta osaltaan kulttuuripoliittiseen selontekoon.

Suomen erämuseosäätiö sr

12.3.2025

Matti Viialainen, Tea Laitimo, Laura Kokki, Ilona Tuomi